

Štáty Pyrenejského polostrova

Španielsko

Portugalsko

Poloha – Pyrenejský polostrov

Bay of Biscay

FRANCE

Oviedo

Bilbao

Toulouse

Pau

Galicia

Cordillera Cantabrica

Pamplona

Pyrenees

Perpignan

Ebro

Zaragoza

Aragon
Catalonia

Barcelona

Tarragona

Valladolid

Duero

Salamanca

Cordillera Central

MADRID

Toledo

Tajo

Valencia

PORTUGAL

Extremadura

Sierra Morena

Balearic Islands

Seville

Granada

Sierra Nevada

Malaga

Mediterranean Sea

Španielsko a Portugalsko

Spoločné črty:

- subtropické podnebie
- začiatkom novoveku námorné a koloniálne veľmoci
- do 80tych rokov 20.stor.chudobné štáty Európy
- rozvinuté poľnohospodárstvo – olivy, citrusy, mandle, vinič
- románske jazyky: španielčina, portugalčina
- štáty závislé na cestovnom ruchu
- súčasťou štátov sú ostrovy: ŠPA – **Baleárske (Malorka, Menorka, Ibiza), Kanárske**
POR – **Kapverdské, Madeira , Azory**
- priateľskí, horkokrvní ľudia :)

Španielsko

Poloha a povrch:

- zaberá väčšinu Pyrenejského polostrova
- hranicu s Francúzskom na severe tvorí výrazné **pohorie Pyreneje** (nad 3000 m)
- vnútrozemie tvorí rozsiahla náhorná plošina **Meseta** (priemerná nadm. výška až 700 m n.m.)
- na juhu vysoké pohorie **Sierra Nevada** (*najvyšší vrch Mulhacén – 3478 m*)
- pobrežné nížiny, najväčšia **Andalúzska** na juhu

Najvyšší vrch Pyrenejí Pico de Aneto (3404 m)

Sierra Nevada v pozadí mesta Granada (Alhambra)

Typická krajina vnútrozemskej mesety. Náhorná plošina má nedostatok zrážok a je suchá.

Zo Sierra Nevady niekedy nezlieza sneh ani v lete, v jej podhorí je množstvo horských dedín, kde pestujú typické subtropické plodiny – olivy, figy ...

Na juhu Španielska leží jediná púšť Európy – Tabernas.

Najvyšší vrch Španielska – vyhasnutá sopka Pico de Teide (3715 m) leží na Kanárskom ostrove Tenerife

Podnebie a vodstvo:

- **subtropické podnebie**, vo vnútrozemí (Meseta) a na juhu veľmi sucho (púšť Tabernas)
- najviac zrážok oblasť pri Atlantickom oceáne
- **veľmi horúce a suché letá** (ovplyvňujú aj život ľudí - **siesta** na obed, život dlhšie do noci)
- významné rieky: **Tajo, Duero** (tečú cez Portugalsko do Atlantiku), **Ebro, Guadiana** (na juhu tvorí hranicu s Portugalskom, **Guadalquivir** (preteká Andalúziou a mestom Sevilla)

Vegetácia:

- lesy rastú prevažne vo vlhších pohoriach
- vnútrozemská meseta má pre nedostatok zrážok charakter stepi
- v súčasnosti **väčšina povrchu poľnohospod. využívaná** (polia, pasienky, sady, vinice)

Olivy kam oko dovidí ...

Mnoho riek vyzerá cez suché leto podobne ako táto riečka v NP Sierra de Guara y Canones

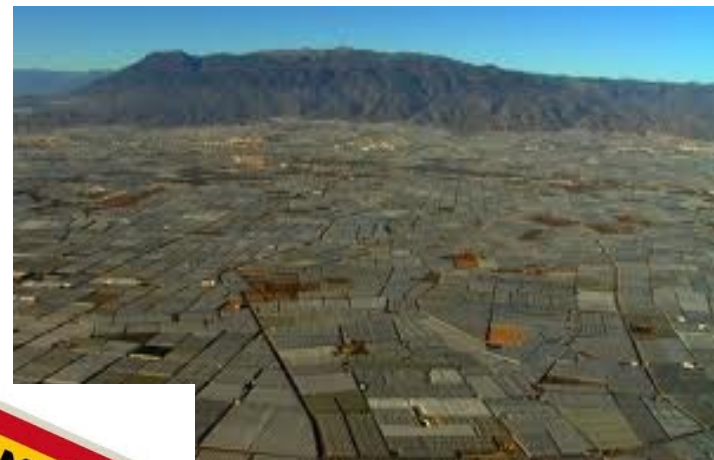
*Rieka **Tajo** pretekajúca historickým mestom Toledo.*

*Moderný hraničný most ponad riekou **Guadiana** spája Španielsko s Portugalskom. Je zaujímavé, že medzi španielskym Ayamonte a portugalským Villa Real de San Antonio, ktoré sú od seba vzdialené vzdušnou čiarou len 1 km je časový rozdiel 1 hodina. To znamená, že keď idete autobusom z portugalskej strany, do Španielska prídete skôr, ako ste v Portugalsku opustili autobusovú stanicu :)*

Pol'nohospodárstvo:

- veľmi dôležitá zložka hospodárstva štátu
- významný svetový producent subtropických plodín
- citrusy (najmä **pomaranče**), **oliv**, **vinič**, **zelenina** (v obrovských skleníkoch – južná Almeria)
- chov dobytka, oviec a kôz (na suchých pasienkoch a v horách)

Kravy sú aj tam, kde by ste ich nečakali :)

Nerastné suroviny:

- ortuť, pyrit, železná ruda
- väčšinu surovín však treba dovážať
- Španielsko nemá významné zdroje energetických surovín (ropa, plyn)
- významná výroba elektriny v **solárnych elektrárnach**

Priemysel:

- priemyselne rozvinutý štát
- dôležitý je **potravinársky priemysel** (spracúva poľnohosp. produkciu krajiny)
- strojársky priemysel (španielska automobilka SEAT, výroba lodí)
- španielskou telekomunikačnou firmou je Telefónica (u nás O2)

Obľúbenou španielskou špecialitou je šunka tzv. jamón :)

Obyvateľstvo a členenie Španielska

- **46 mil.** obyvateľov
- Španieli, **Baskovia**, Katalánci, Galíjci (hovoria dokonca inými jazykmi)
- štát sa delí na tzv. autonómne spoločenstvá (najznámejšie Andalúzia, Katalánsko, Aragónsko ...)
- nerovnomerne zaľudnené oblasti (najviac pri pobreží)
- väčšina obyvateľov sú **katolíci**

Španielsky Real Madrid

Baskické Bilbao

Katalánska Barcelona

Rivalita medzi jednotlivými časťami Španielska sa prenáša aj do športu.

CATALUNYA
NO ÉS
ESPANYA

Mnoho Kataláncov by si dokonca prialo samostatnosť od Španielska.

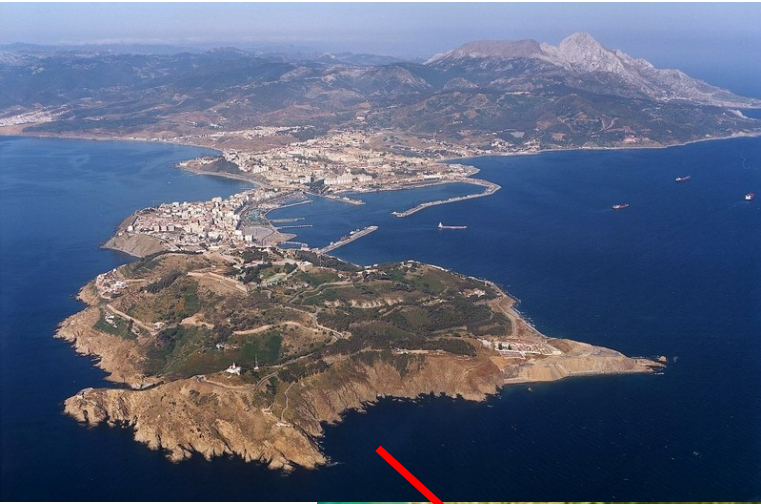

Hráči Athletic Bilbao a Santanderu spoločne držia Baskickú zástavu (obe mestá sú v Baskicku na sever krajiny)

Katalánska zástava.

Vedeli ste, že ...?

súčasťou Španielska, sú dve mestá na africkom kontinente **Ceuta a Melilla**. obe mestá susedia len s Marokom, od ktorého sú oddelené múrom, ktorý má zabrániť príchodu migrantov na územie EÚ. Sú to dôležité prístavy.

Najväčšie mestá Španielska

ÁREAS METROPOLITANAS

	más de 3.000.000
	de 1.000.000 a 3.000.000
	de 500.000 a 1.000.000
	de 300.000 a 500.000

Fuente: INE, Proyecto AUDES
Datos a 01-01-2005

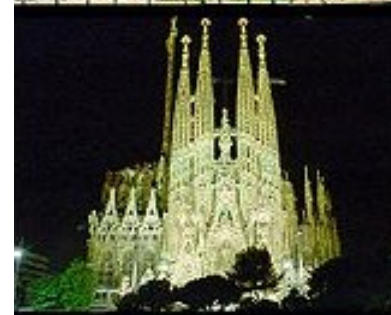
Madrid

- **hlavné mesto, sídlo kráľa** (Juan Carlos I.)
- nachádza sa v centrálnej mesete (660 m n.m.)
- 3,3 milióna obyv. (aglomerácia až 6 mil.)
- po Paríži, Londýne a Berlíne 4. najväčšie mesto EÚ
- medzinárodné letisko do celého sveta
- svetoznáme múzeum a galéria **Prado**

Barcelona

- pobrežie SV Španielska (Katalánsko)
- 1.6 mil. obyvateľov
- jedno z najbohatších miest EU
- turistická destinácia no.1
- kultúrne a zábavné centrum
- stále nedostavaný chrám Sagrada Familia
- známe budovy architekta Gaudího

SAGRADA FAMILIA

- moderný div sveta
- dostavať by sa mala v r. 2026

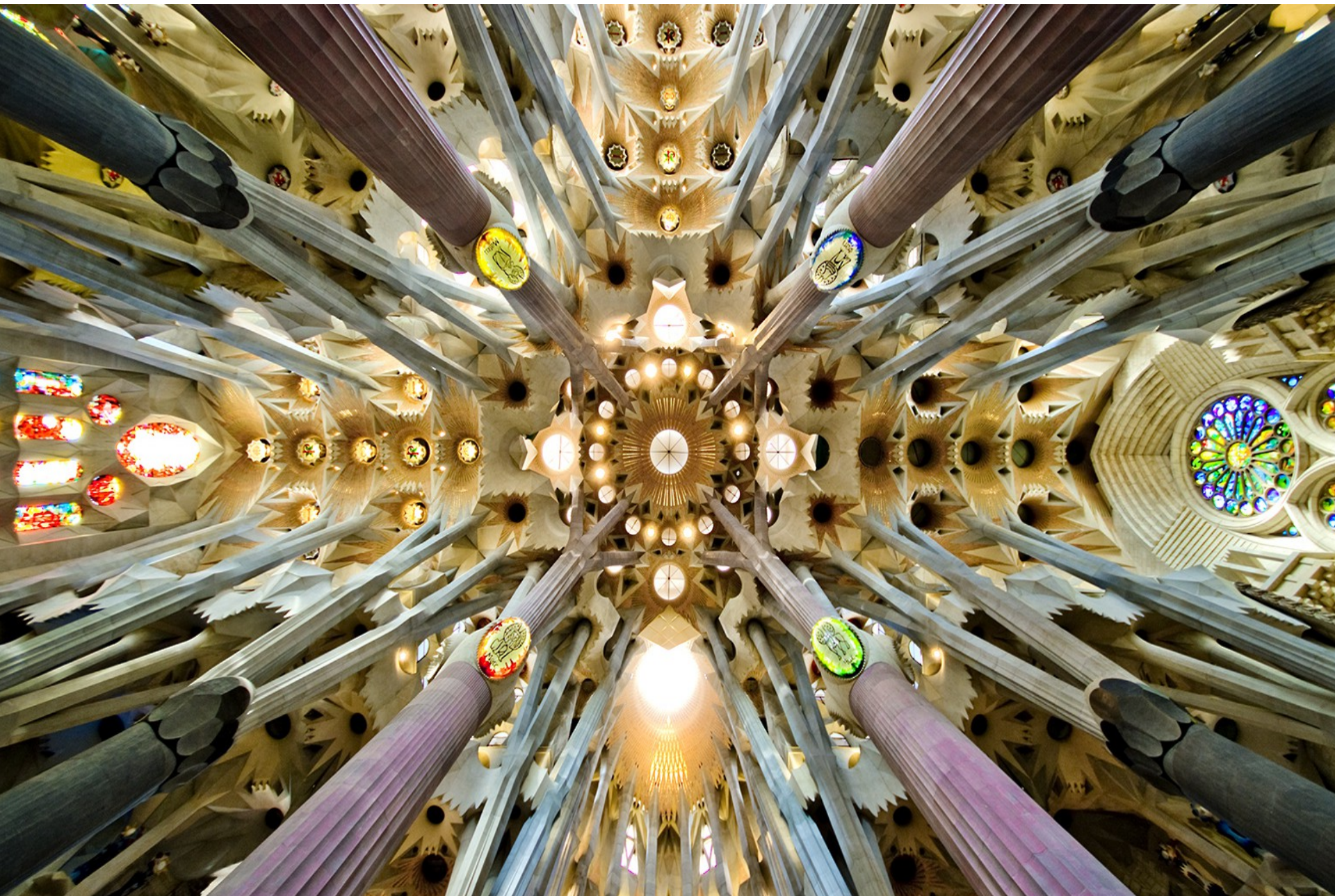
Actual

Finalizada

© TONI MECA®

Vnútorný strop chrámu Sagrada Família (Svätá rodina)

Sevilla

- centrum **Andalúzie**
- v minulosti najbohatšie mesto Európy (prístav odkiaľ sa plavili Španieli do kolónií)
- rodisko tanca **Flamenco**

Sevilla má jednu z najväčších arén na **býčie zápasy** v Španielsku. Tento „šport“ je typický pre celú krajinu a dodnes láka množstvo návštevníkov a turistov. Úspešný **toreadori** sú veľmi populárni a užívajú si obdiv ako celebrity.

K Seville neodmysliteľne patria aj pestrofarebné vejáre, ktoré sú obľúbeným suvenírom turistov.

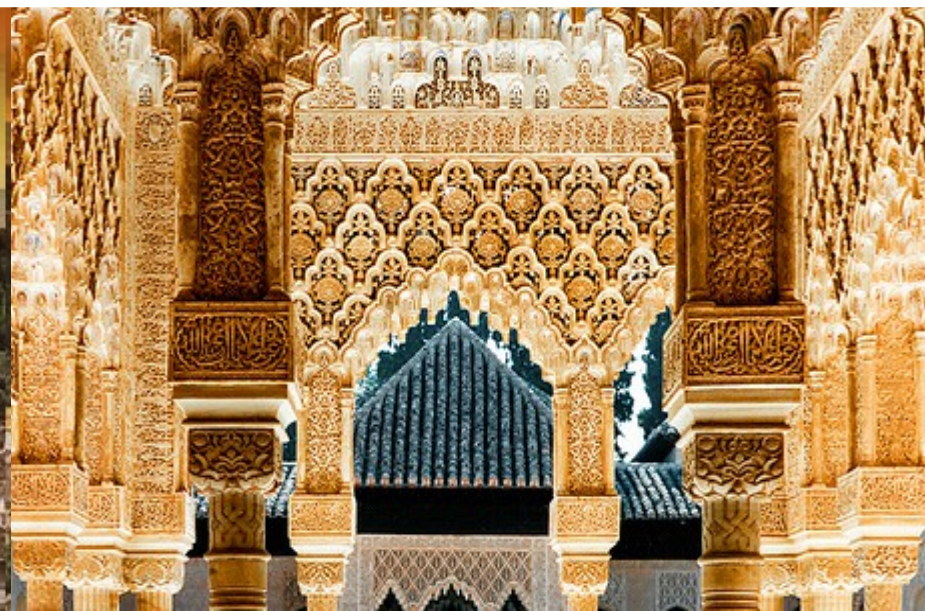
Prečo navštíviť Španielsko

- obrovské množstvo **historických a kultúrnych pamiatok**
- prakticky každé mesto má zachovalé histor. centrum
- nádherné pláže (pobrežie Stredoz. mora (**Costa del Sol, Costa Brava**), Kanárske a Baleárske ostrovy)
- príroda v horách (v Pyrenejách a Sierra Nevada aj lyžiarske strediská)
- zvyky, tradície, špeciality španielskej kuchyne (tapas, studená paradajková polievka gaspačo ...)

Architektonický div sveta – palác Alhambra v meste **Granada** bol postavený arabmi v časochoch ich nadvlády nad územím.

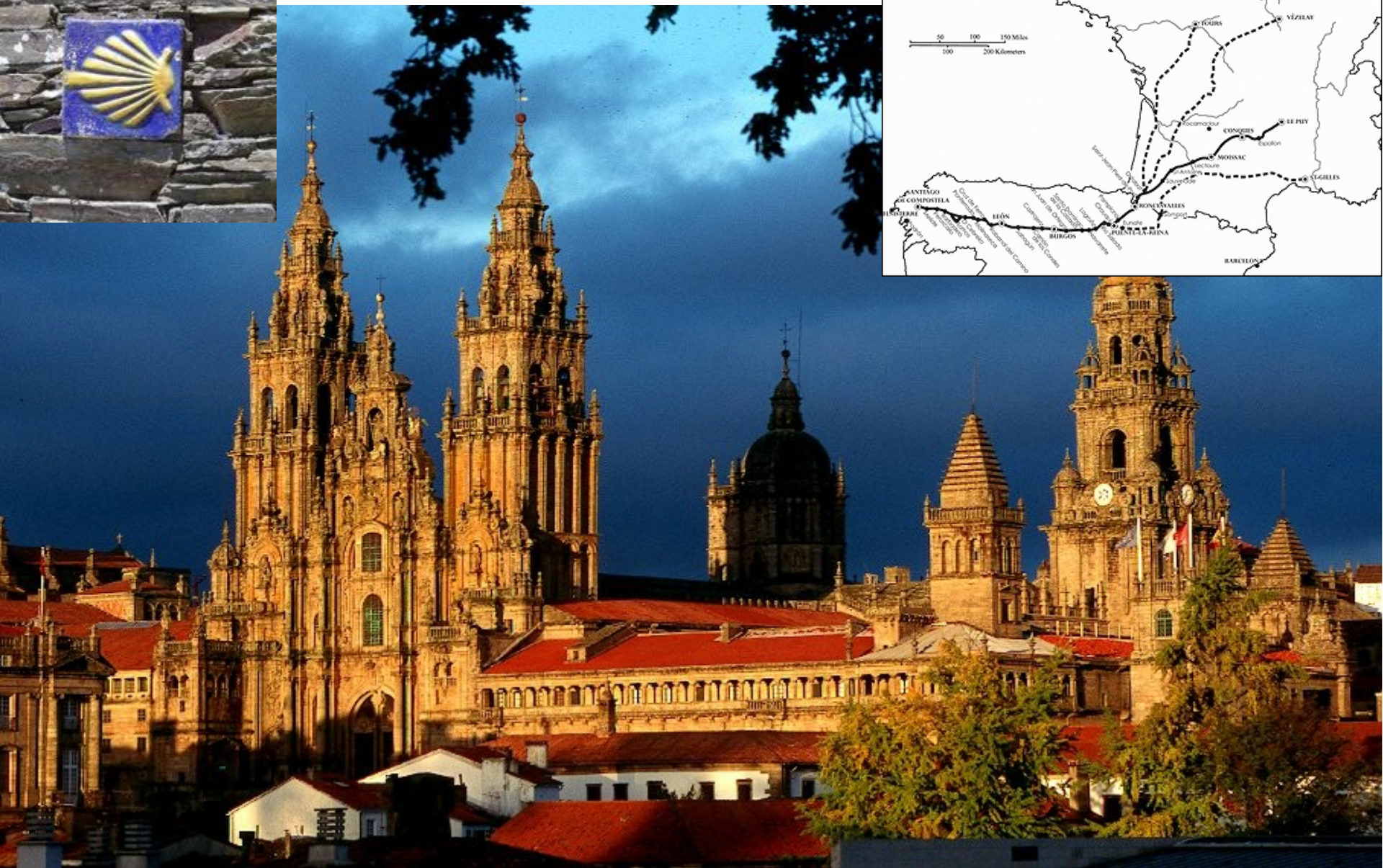
Španielsko je svetovo známe vďaka množstvu rôznych osláv (fiestas). Jedno z tých bláznivejších je **La Tomatina** – paradajková vojna v uliciach mesta Buñol pri Valencii.

www.jansochor.com/reportaz/tomatina.html

Baskické mesto Pamplona je zase svetoznáme vďaka každoročnej tradícii býčích behov jeho úzkymi uličkami.

*Najznámejšou kresťanskou púťou na svete je púť do **Santiago de Compostela**, kde je v miestnom chráme pochovaný apoštol Jakub. Púť je dlhá niekoľko sto kilometrov a vedie naprieč celým severným Španielskom.*

Mesto duchov ?

*Nie. Bežný pohľad na námestia a ulice španielskych miest počas obednej niekoľko hodinovej pauzy zvanej **siesta**. O čase 12 – 14h nájdete cez leto takmer všetko zavreté. Na obed je tak horúco, že sa prakticky nedá robiť a lepšie je oddychovať v tieni. Čo neurobia Španieli naobed, presúvajú do neskorších hodín.*

ANDORRA

- jeden z najmenších štátov Európy situovaný medzi Španielskom a Francúzskom v pohorí Pyreneje
- väčšina obyv. žije v jednej doline s hl. mestom **Andorra la Vella** a niekoľkých ďalších sídlach, zvyšok štátu je veľmi hornatý

- Andorra je **kniežactvo**, ktoré existuje už od 13. storočia!
- oficiálne je na čele štátu francúzsky prezident spolu so španielskym biskupom
- štát nemá **ani 100 tisíc obyv.**, väčšina obyv. hovorí katalánčinou a tzv. andorčinou
- Andorra je daňovým rajom, kde prichádza tisícky turistov za lacnými nákupmi
- výrazné príjmy z cestovného ruchu (lyžiarske strediská, turistika)

Ulice hlavného mesta sú prekvapivo rušné s množstvom obchodov svetových značiek.

fineart
america

Portugalsko

- **10 mil. obyvateľov**
- jazyk: portugalčina (6. najpoužívanejší jazyk sveta – 240 mil. ľudí)
- skoro polovica obyvateľov žije v 2 mestách (**Lisabon, Porto**)
- hospodárstvo závislé na cestovnom ruchu: región **Algarve**
- **svetový producent korku, portského vína**
- **významný rybolov**

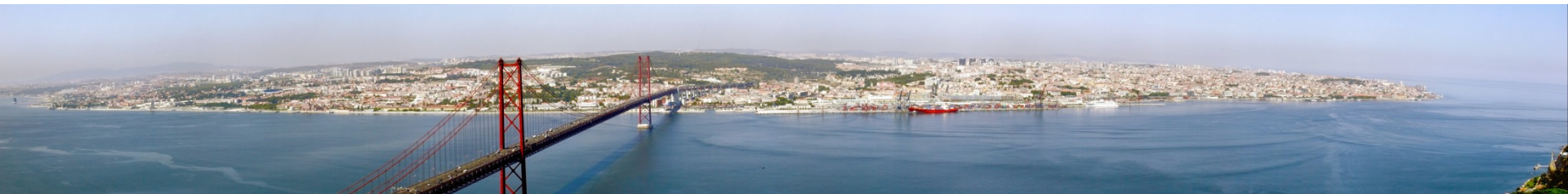

Plantáže dubu korkového

Lisabon - hlavné mesto Portugalska

Lisabon – mesto kopcov a mostov

L I S B O A

Portugalsko krajina kachličiek

Porto

Najvyšší vrch Portugalska Mt. Pico (Azory)

Fatima - jedno z najvýznamnejších pútnických miest kresťanstva leží tiež v Portugalsku

